

Järkeä suomalaiseen huume politiikkaan

Kukkaruukkulaki ja suomalaisen huume politiikan tuulenpesä

Eduskunta hyväksyi ns. kukkaruukkulain vuoden 2006 syksyllä suuren julkisuuden saattelemana. Laki oli huumeongelmaa ajatellen ongelmia kasvattava, ja julkisessa sanassa se teiltäinkin perusteellisesti, mikä on harvinaista Suomessa. Lain tarkoitus on puuttua ns. huume kasvien kasvatukseen mutta käytännössä sen soveltaminen veisi suomalaiset kannabismarkkinat yhä enemmän järjestäytyneen rikollisuuden käsiin.

Toinen arvostelua herättänyt asia on lakiin päässyt ajatusrikoksen käsite, kasvatuksen yrityksen kriminalisointi, jollaista ei tulisi esiintyä demokratiaksi itseään kutsuvassa maassa. Onko tämä ennakkotapaus demokratiaa kaventaville laeille tulevaisuudessa.

Laki hyväksyttiin ilman yhtäkään puheenvuoroa ja ilman mitään julkista keskustelua. Käytännössä suurin osa kansanedustajista ei edes huomannut, mitä tuli hyväksytyksi. Yleisesti lakia pidetäänkin virheenä, joka on osoitus Suomessa muutenkin ilmenevästä huonosta lainvalmistelusta. Näyttää siltä, että laista vastuussa olevat kiusaantuneina haluavat vaieta koko asiasta. Operaatio kertoo selvää kieltä suomalaisesta huume politiikasta: se on tuuliajolla. Ainoastaan huume- ja päihde-ongelmaiset voivat tässä yhtälössä huonosti.

Kannabiskieltolaki ja sitä pönkittävä porttihanviteesi ovat tehokkaasti estäneet sekä kansalaisia että poliitikkoja näkemästä, että päihde- ja huumeongelmaisuudella on yhteisiä syitä.

Suomalaisen huume politiikan sietämätön raskaus

EMCDDA:n vuosiraportin mukaan Suomi lukeutuu huume kuolemissa EU:n kärkikastiin (<http://ar2006.emcdda.europa.eu/fi/page011-fi.html#10.3>). Suurin osa ns. huume kuolemista johtuu buprenorfiinista, bentsodiatsepiineistä, rauhoittavista lääkkeistä ja alkoholista. Lisäksi alkoholi itsessään aiheuttaa monikymmenkertaisesti ns. huume kuolemia enemmän ruumiita. Suomalainen huume politiikka ei todellakaan säästä ihmishenkiä. Tätä todellisuutta peittämään poliitikot ja virkamiehet tarvitsevat kukkaruukkulakejaan ja kannabiksen kasvattajien ja käyttäjien jahtaamisesta saatuja rikostilastoja.

Keskustelu kannabiksen vahvuudesta ja tämän aiheuttamista ongelmista kuvaa viranomaisten ja poliitikkojen huonoa asiantuntemusta. Tietämättömyys huume politiikassa on vuosikymmenten mittaan aiheuttanut enemmän ongelmia kuin kuviteltu vahvan kannabiksen osuus kannabismarkkinoilla. Tätä tietämättömyyttä poliitikot puolestaan yrittävät kompensoida lisäämällä valvontaa, mikä on seurausta poliittisesta kulttuurista, ei tutkitusta tiedosta.

Kannabiksen valvonta haittojen ja hyötyjen mukaan

Kansainvälisessä kannabiskeskustelussa on nostettu jälleen kerran esille kannabiksen vahvuus ja tämän yhteys kasvaneeseen mielenterveysriskiin. Tutkimuksissa on kuitenkin johdonmukaisesti

havaittu yleisesti käytetyn kannabiksen pysyneen saman vahvuisena vuosikymmenestä toiseen.

Samoin kannabiksen ja mielenterveysongelmien välillä ei olla pystytty havaitsemaan sellaista, mitä ei oltaisi tiedetty. Ikärajojen noudattaminen on paljon ratkaisevampi tekijä mielenterveysongelmien kannalta kuin aprikointi kannabiksen vahvuudesta. Kannabiksen yhteiskunnallinen valvonta mahdollistaisi tämän.

Suomalaisessa huume keskustelussa on täysin unohdettu se perusasia, etteivät ihmiset käytä kannabista sen mahdollisten haittojen, vaan sen todellisten hyötyjen takia. Viime vuonna Suomessa hyväksyttiin kannabiksen lääkekäyttö yksittäistapauksessa. Aikaisemmin tuomioistuimissa on annettu vapauttavia päätöksiä kannabiksen lääkkeellisen käytön yhteydessä. Tätä suuntausta tulisi vahvistaa ja saattaa kannabis yrttimuotoisena apteekkiin potilaiden itselääkintään.

Kannabiksen lääkekäytön lisäksi tulisi tunnustaa myös kannabiksen käyttö luoviin käyttötarkoituksiin, ihmisen henkisen elämän kohentamiseen, rentoutumiseen, mietiskelyyn sekä viihdetarpeisiin. Valtiovallan tehtävä ei ole puuttua ihmisen itsemääräysoikeuden piirissä oleviin asioihin, joista ei ole vaaraa muille ihmisille.

Julkisessa sanassa pyöritelty kannabiksen vahvuus kertoo asiantuntemattomuudesta koko kannabisilmion edessä. Tämä viranomaisten ns. kontrollipuhe, jota tiedotusvälineet ja tutkijat toistavat, ei pysty ymmärtämään esimerkiksi kannabisyhteisön käymää indica - sativa väittelyä. Sen ytimessä on aito kokemuspohjainen tieto, että erilaiset kannabislajikkeet vaikuttavat eri tavoin. Eri ihmiset reagoivat myös eri tavoin, minkä takia käyttäjien tulisi saada vapaasti valita parhaan tietonsa nojalla, mitä käyttää.

Kansalaisjärjestöt mukaan uuden huumesopimuksen laatimiseen

Kukkaruukkulaki on niin epäonnistunut laki, että jo senkin takia kansalaisjärjestöt tulisi saada mukaan lainvalmisteluun esimerkiksi kertomaan, millaista kannabiksen käyttö ja kasvatusta todella on. Muutenkin kansalaisjärjestöt tulisi paremmin saada mukaan politiikan ja lain valmisteluun.

Tutkimukset ovat osoittaneet, ettei kieltolaki ehkäise nuorten huume kokeiluja, eikä se myöskään ehkäise ongelmaisuutta, vaan synnyttää sitä. Käyttäjien kannalta kieltolaki ohjaa resursseja täysin väärin kohteisiin, poliisille ja uskonnollisille ryhmille. Vaikka kontrollipuhe nostaa esille kannabiksen haittoja, ei ongelmallisille ole kuitenkaan olemassa hoitoa.

THC on ainut molekyyli, joka on erikseen kielletty kannabiskasvin kaikista yhdisteistä, ja myös laitton kannabiksen kasvatusta on keskittynyt sen piirteen jalostamiseen. Näin kieltolaki on syyllinen siihen kehitykseen, josta se yrittää demonisoida itse kasvia. Nyt kun THC:n lääkeominaisuudet on hyväksytty kansainvälisesti, ehdottaa maailman terveysjärjestö WHO THC:n luokittelemista haitattomammaksi kuin itse kannabiskasvi. Kansainvälinen kannabiskieltolaki perustuu järjestöille väitteille. (WHO technical report series 942, 2006. <http://www.who.int/medicines/areas/quality_safety/WHO_TRS_942.pdf>).

Kansainvälinen huumevalvontajärjestelmä eli YK:n alainen, mutta USA:n johtama kansainvälinen huumesota, on tulossa YK:n yleisistunnon käsittelyyn vuonna 2008. YK:n huume toimisto on ilmoittanut vahvistavansa yhteistyötä kansalaisjärjestöjen kanssa. Tähän asti se on merkinnyt ruotsalaisten kieltolajijärjestöjen esittelyä kieltolakikokouksissa.

YK:n omien tietojen mukaan maailmassa on yli 160 miljoonaa kannabiksen käyttäjää. Määrä vastaa yhden keskisuuren valtion väkimäärää. Myös tälle ryhmälle tulee saada edustus maailmanjärjestöön. Muuten kannabiksen käyttäjien ja kasvattajien kohtelu rikkoo YK:n ihmisoikeussopimuksia,